

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Digitaliseringsdirektoratet
Postboks 1382 Vika
0114 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/894-10

14. mars 2022

Statsbudsjettet 2022 - supplerende tildelingsbrev nr. 1

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til tildelingsbrev til Digitaliseringsdirektoratet (Digdir) for 2022. Dette supplerende tildelingsbrevet omhandler følgende saker:

1. Tildeling av midler på andre budsjettkapitler
2. Oppfølging av digitaliseringsrundskrivets krav om sourcingstrategi
3. Oppfølging av digitaliseringsrundskrivets krav til oppfølging av informasjonssikkerhet
4. Oppdrag - hvordan utvikle innovasjonporteføljen i offentlig sektor
5. Oppdrag – opplegg for rask utstedelse av eID til flyktninger fra Ukraina

1. Tildeling av midler på andre budsjettkapitler

Kap. 541, post 22

Innsynsløsning – tekniske og juridiske løsninger

KDD viser til tildelingsbrev for 2022, oppdrag 8, jf. også supplerende tildelingsbrev nr. 2 for 2021, hvor Digdir fikk i oppdrag å gjennomføre en mulighetsstudie i den hensikt å kartlegge tekniske og juridiske muligheter for å etablere en digital løsning som gir borgerne mulighet for innsyn i og, der regelverket åpner for det, økt kontroll over egne personopplysninger som behandles i offentlig sektor. Utredningen skal også gjøre rede for muligheten for at en slik løsning kan omfatte personopplysninger som behandles av privat sektor. Utredningen skal gi en overordnet beskrivelse av en eller flere mulige løsninger som kan gi borgerne enklere innsyn i og økt grad av kontroll over egne personopplysninger. Det skal gis en vurdering av tekniske, juridiske og økonomiske konsekvenser av, og ev. hindre for, de ulike løsningsalternativene.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Avdeling for IT- og
forvaltningspolitikk

Saksbehandler
Thomas Vatne
22 24 48 63

For en nærmere beskrivelse av oppdraget vises det til supplerende tildelingsbrev nr. 2 for 2021.

Digdir tildeles 0,5 mill. kroner i utredningsmidler i 2022 til ferdigstilling av oppdraget. Utredningen skal leveres KDD senest 1. mai 2022.

Veiledning i ansvarlig bruk av kunstig intelligens (KI) i offentlig sektor

I [Nasjonal strategi for kunstig intelligens](#) omtales mulighetene ved KI-drevet innovasjon i offentlig sektor. Strategien viser til at det kan være krevende å vurdere både hvilke formål KI egner seg for i offentlig sektor, og hvordan løsninger basert på KI kan implementeres på en ansvarlig måte. Et tiltak i strategien er å «utvikle veiledning for ansvarlig bruk av kunstig intelligens i offentlig forvaltning».

KDD mener slik veiledning bør inngå som en naturlig del av arbeidet i Nasjonalt ressurscenter for deling av data. For å bidra til at det raskt kommer på plass veiledning på dette området, tildeles Digitaliseringsdirektoratet 0,5 mill. kroner i 2022. Disse midlene skal sikre at det allerede innen utgangen av 2022 finnes tilgjengelig veiledningsmaterieell for ansvarlig bruk av KI i offentlig sektor. Videreutvikling av veiledningen forventes å inngå som en del av ressurscenterets ordinære arbeid. Departementet ønsker statusrapportering på dette arbeidet som en del av fag- og styringsdialogen.

2. Oppfølging av digitaliseringsrundskrivets krav om sourcingstrategi

Det vises til rapporten [Kartlegging av drift og forvaltning av statens IKT-løsninger](#) utarbeidet av A-2 Norge AS på oppdrag fra JD, FIN og KDD.¹

Rapporten viser at bare 33 % av virksomhetene har utarbeidet en sourcingstrategi, mens 18 % svarte at det ikke var relevant for dem. Det er noe flere av virksomhetene med over 200 årsverk som har sourcingstrategi, enn for de med færre enn 200 årsverk, men heller ikke blant de største virksomhetene er andelen som har sourcingstrategi på plass mye over 50 %. Under halvparten av virksomhetene har heller ikke en strategi for bruk av skytjenester.

Det har gjennom flere år vært et krav i digitaliseringsrundskrivet at virksomhetene skal utarbeide en sourcingstrategi. Det er ikke noe eksplisitt krav til strategi for bruk av skytjenester i rundskrivet, men det er et krav om å vurdere bruk av skytjenester. Gitt dette bør en strategi for bruk av skytjenester inngå som en naturlig del av en virksomhets sourcingstrategi.

KDD ber derfor Digdir vurdere hvordan det kan bruke de virkemidlene det har til rådighet for å øke andelen virksomheter med sourcingstrategi. Departementet ønsker en orientering – gjerne gjennom styringsdialogen – om hvordan direktoratet vil følge opp dette.

¹ [QA rapport \(regjeringen.no\)](#)

3. Oppfølging av digitaliseringsrundskrivets krav til oppfølging av informasjonssikkerhet

I henhold til eForvaltningsforskriften § 15 skal virksomheten ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet.

Rapporten [Kartlegging av drift og forvaltning av statens IKT-løsninger](#) viser at en stor majoritet (84 prosent) av de spurte virksomhetene har etablert en sikkerhetsorganisasjon med klare roller og ansvarsfordeling, men sier samtidig at kun 11 % av virksomhetene er sertifisert etter en anerkjent standard. 65 % av virksomhetene opplyser at de etterlever i stor eller svært stor grad NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet. Med dagens krevende risikobilde, bør det være rom for at andelen som måler seg mot anerkjente standarder økes. Det samme gjelder andelen som etterlever grunnprinsippene.

KDD ber derfor Digdir om å vurdere hvordan direktoratet kan bruke de virkemidlene det har til rådighet for å bidra til å øke andelen virksomheter som arbeider bevisst og systematisk med informasjonssikkerhet. Dette kan f.eks. skje gjennom mer veiledning i bruk av anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet, ev. at det gis råd om hvordan en virksomhet skal gå frem dersom denne ønsker å bli sertifisert etter ISO 27001. Hvordan direktoratet kan bidra til at virksomhetene i større grad etterlever NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet bør også vurderes. Departementet ønsker en orientering – gjerne gjennom styringsdialogen – om hvordan direktoratet vil følge opp dette.

4. Oppdrag – Faglige råd om virkemiddelporteføljen for innovasjon i offentlig sektor

Digitaliseringsdirektoratet (Digdir) har et hovedansvar for innovasjon i offentlig sektor i det statlige virkemiddelapparatet. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) og Design og arkitektur Norge (DOGA) skal begge bidra i utviklingen av feltet innenfor sine ansvarsområder. Samlet utgjør disse tre (heretter kalt D3) KDDs sentrale virkemiddelapparat for innovasjon i offentlig sektor.

KDD ber med dette om at Digdir starter et arbeid med å utvikle faglige råd om hvordan virkemiddelporteføljen for innovasjon i offentlig sektor kan utvikles videre slik at den er bedre tilpasset dagens og framtidens behov. Spesielt viktig er å følge opp regjeringens politiske agenda, forventningene om en brukerrettet forvaltning samt å løse de store samfunnsutfordringene.

Departementet ber om at direktoratet utvikler rådene i et samarbeid med DFØ og DOGA (D3). Dette åpner opp for muligheter som de tre virksomhetene ikke kan utvikle hver for seg. Andre relevante aktører involveres på en hensiktsmessig måte. Rådene sammenfattes i et dokument som oversendes departementet innen 15. juni.

Støre-regjeringens politiske plattform (Hurdalsplattformen²) løfter fram ny politikk og reformer. KDD vil særlig peke på følgende tema relevant for dette oppdraget: Tillitsreformen som skal bidra til fornying og utvikling av offentlig sektor, i nært samspill med ansatte og brukere. Regjeringen ønsker også å teste ut en ordning med frie innovasjonsmidler for fornyelse i offentlig sektor, lokale forsøk og piloter, øke kommunalt selvstyre med større grad av innovasjon, også i distriktskommuner, samt endre regelverk og praksis for offentlige anskaffelser, slik at de støtter viktige mål som bærekraft, gode lønns- og arbeidsvilkår, bruk av lærlinger, innovasjon og lokale ringvirkninger.

Analysen av status for innovasjonspolitikken i offentlig sektor er at tyngdepunktet er rettet mot å understøtte initiativer i enkeltvirksomheter. Innovasjonsmeldingen og andre evalueringer peker på at dagens rammebetingelser understøtter den sektoriserte stat og legger i liten grad til rette for mer radikal og transformerende innovasjon (eksempelvis digital transformasjon) og finne bedre tilnærminger for å løse de store samfunnsutfordringene (samfunnsoppdrag mv.). Dette vil kreve et mer langsiktig utviklingsarbeid.

Oppdraget

1. Gjennomgå eksisterende virkemidler og vurdere behovet for nye

Departementet ber virksomhetene ta utgangspunkt i virkemidlene og fagområdene som D3 selv har ansvaret for: Vurdere eksisterende virkemidler, etablere nye sammenhenger for å forsterke virkemidlene, eventuelt foreslå annen bruk av eksisterende - eller helt nye. Kombinasjoner av tiltak som vil gi treffsikre virkemidler til regjeringens reformer og initiativer, er spesielt interessant (eksempelvis virkemidler i kombinasjon med forsøksloven, Lokaldemokratiprojektet mv.). Målet er en balansert tilnærming i virkemiddelporteføljen (innovasjon i enkeltvirksomheter, system, utfordringsdrevet innovasjon mv.).

Dersom D3 foreslår nye tiltak/virkemidler som krever friske midler, ber departementet om at det redegjøres for forslaget i tråd med kravene i utredningsinstruksen.

KDD ber om at D3 ser hen til andre relevante virkemidler i gjennomgangen – eksempelvis forskning, økonomiske og regulatoriske virkemidler som forvaltes av andre.

2. Vurdere hvordan behovet for bedre oversikt og tilgang til virkemidlene kan innfris

Som del av oppdraget ber KDD om at D3 vurderer hvordan behovet for en bedre oversikt og samlet tilgang til virkemidlene kan innfris (også kalt «en dør inn»). Det er naturlig å se det i sammenheng med annet relevant arbeid, eksempelvis i Innovasjon Norge.

3. Skissere et mulig innhold i et videre samarbeid mellom D3

KDD ber om at virksomhetene skisserer et mulig innhold i et videre samarbeid mellom D3 også etter at dette oppdraget er avsluttet. Dette for å ivareta mulighetene som de tre virksomhetene ikke kan utvikle hver for seg. Hvordan man kan ivareta systemperspektivet og møte de store samfunnsutfordringene vil være en viktig oppgave.

² [hurdalsplattformen.pdf \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no/hurdalsplattformen.pdf)

KDD er kjent med at utviklingen av innhold og felles forståelse for oppdraget mellom D3 allerede har startet, noe som er svært positivt gitt den korte tiden for oppdraget. Departementet ber om at Digdir avstemmer forståelsen også med KDD.

D3 skal ta utgangspunkt i tilgjengelig kunnskap på feltet. Innovasjonsmeldingen³ og strategier, evalueringer og meldinger på digitaliseringsområdet⁴ er sentrale dokumenter. D3 skal innhente ytterligere kunnskap om nødvendig. KDD er innforstått med at fristen 15. juni i år setter begrensninger for hvor bredt dette arbeidet kan innrettes.

Departementet er tilgjengelig for dialog underveis når det er behov for det.

5. Oppdrag – Koordinert opplegg for utstedelse av eID på nivå Betydelig og Høyt til flyktninger fra Ukraina

Digitaliseringsdirektoratet skal foreslå og ta ansvaret for gjennomføring av et koordinert opplegg for utstedelse av eID på nivå Betydelig og Høyt til flyktninger fra Ukraina. Vi ber direktoratet koordinere med UDI med tanke på nødvendig informasjon til denne gruppen. Vi ber om at et forslag til opplegg (som kan involvere avtale med private aktører) sendes departementet i løpet av en uke fra mottak av dette oppdraget og at arbeidet gis særskilt høy prioritet i direktoratet. Forslaget bør omhandle roller, ansvar, organisering og kostnader ved opplegget, samt nødvendige forutsetninger – eksempelvis behov for rettslige avklaringer. Departementet vil raskt gi klarsignal for gjennomføring etter å ha mottatt og vurdert forslaget.

Med hilsen

Jan Hjelle (e.f.)
ekspedisjonssjef

Katarina de Brisis
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

³ [Meld. St. 30 \(2019–2020\) - regjeringen.no](#)

⁴ [En digital offentlig sektor - regjeringen.no, og Meld. St. 22 \(2020–2021\) - regjeringen.no](#)